

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ

Azərbaycan Respublikasının
Elm və Təhsil Nazirliyinin

3-29/32-548 F/2025/1 nömrəli 08.09 2025-ci il
tarixli əmri ilə təsdiq edilmişdir.

ƏSLİ İLƏ
DÜZDÜR

MAGİSTRATURA SƏVİYYƏSİNİN İXTİSAS ÜZRƏ

TƏHSİL PROGRAMI

İxtisasın şifri və adı: 7003013 – Operator sənəti

BAKİ – 2025

1. Ümumi müddəalar

- 1.1. Magistratura səviyyəsinin 7003013 – Operator sənəti ixtisası üzrə təhsil proqramı (bundan sonra – təhsil proqramı) "Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarlarına, eləcə də "Ali təhsilin magistratura səviyyəsi üzrə ixtisasların Təsnifatı"na, qabaqcıl beynəlxalq təcrübə və əmək bazarının tələblərinə uyğun olaraq hazırlanmışdır.
- 1.2. Təhsil proqramının məqsədləri aşağıdakılardır:
 - ixtisas üzrə məzunun səriştələrini, ixtisasın çərçivəsini, fənlər üzrə tədris və təlim metodlarını, qiymətləndirmə üsullarını, təlim nəticələrini, kadr hazırlığı aparmaq üçün infrastruktur və kadr potensialına olan tələbləri, təhsilalanın təcrübə keçmə, işə düzəlmə və təhsilini davam etdirmə imkanlarını müəyyənləşdirmək;
 - təhsilalanları və işəgötürənləri məzunların əldə etdiyi bilik, bacarıq və təlim nəticələri ilə tanış etmək;
 - təhsil proqramı üzrə kadr hazırlığının bu proqrama uyğunluğunun qiymətləndirilməsi zamanı prosesə cəlb olunan tərəfdaşları məlumatlandırmaq.
- 1.3. Təhsil proqramı, tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq, Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən və həmin ixtisas üzrə magistr hazırlığını həyata keçirən bütün ali təhsil müəssisələri üçün məcburidir.
- 1.4. Təhsilalanın 5 (beş) günlük iş rejimində həftəlik auditoriya və auditoriyadankənar ümumi yükünün həcmi 45 akademik saatdır (xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələri istisna olmaqla). Bu zaman auditoriya saatlarının həcmi 12-16 akademik saat təşkil edir. Peşəkar məqsədlər üçün dərinlən öyrənilən ixtisaslaşmalar üzrə həftəlik dərs yükünün həcmi dəyişdirilə bilər.
- 1.5. Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən ixtisasın həmin müəssisədə kadr hazırlığı aparılan hər bir ixtisaslaşması üzrə ayrıca təhsil proqramı hazırlanmalıdır. Hər bir ixtisaslaşma üzrə təhsil proqramı müvafiq ixtisasın təhsil proqramındakı bölmələrlə yanaşı, həmin ixtisaslaşma üzrə tədris və təlim metodları, təlim nəticələrinin qiymətləndirilməsi üsulları, təcrübələrin təşkili və qiymətləndirilməsi və s. bölmələri də əks etdirməlidir.

2. Məzunun səriştələri

- 2.1. Təhsil proqramının sonunda məzun aşağıdakı ümumi səriştələrə yiyələnəlməlidir:
 - peşəkar fəaliyyəti çərçivəsində gözlənilməz və mürəkkəb məsələləri müstəqil şəkildə həll edə bilmək;
 - müvafiq fəaliyyət və metodları təklif etmək, planlaşdırmaq, onların cari və perspektiv nəticələrini təhlil etmək;
 - fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin səbəblərini araşdırmaq, konkret vaxt çərçivəsində və məhdud informasiya şəraitində onları həll edə bilmək;
 - fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı müvafiq texnologiya və metodları seçmək və onlardan istifadə etmək, həmçinin gözlənilən nəticələri müəyyənləşdirmək, dəyərləndirmək və qiymətləndirmək;
 - fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı öz fəaliyyətini tənqidi şəkildə dəyərləndirmək;
 - fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemləri Azərbaycan dilində və bir xarici dildə şifahi və yazılı olaraq təqdim etmək, əsaslandırmaq, həmçinin mütəxəssis və qeyri-mütəxəssislərlə birgə müvafiq müzakirələrdə iştirak etmək;

- müxtəlif üsullarla öz bilik və səriştələrini başqalarına ötürə bilmək;
- istənilən şəraitdə etik davranış qaydalarına uyğun şəkildə fəaliyyət göstərmək, şəxsi davranışlarının etik aspekt və imkanlarını, məhdudiyyətlərini və sosial rolunu anlamaq;
- davamlı öyrənmə və peşəkar inkişafı ilə bağlı özünün və digərlərinin ehtiyaclarını qiymətləndirmək, həmçinin müstəqil öyrənmə üçün zəruri olan səmərəli metodlardan istifadə edə bilmək;
- ekran dili və vizual ifadə vasitələrinin estetik, texnoloji və kommunikativ aspektlərini bilmək;
- operator sənətini nəzəri və elmi əsaslarına müvafiq araşdırmaq;
- vizual kommunikasiya sahəsində ən müasir tendensiyaları izləyərək praktik və nəzəri bilikləri inteqrasiya etməklə peşəkar sahədə yeni yanaşmaların inkişafına töhfə vermək;
- kamera hərəkətini həm vizual dinamikaya, həm də zaman və məkan kontinumunun mənalandırılmasına xidmət edən fəlsəfi və estetik vasitə kimi dəyərləndirmək.

2.2. Təhsil proqramının sonunda məzun aşağıdakı peşə səriştələrinə yiyələnəlməlidir:

Kinooperator ixtisaslaşması üzrə:

- müasir kamera və işıqlandırma texnologiyalarından istifadə etməklə innovativ vizual həlləri yaratmaq və həyata keçirmək;
- vizual ardıcılığın qurulmasında kino dilinin semiotik, fenomenoloji və hermenevtik aspektlərinə əsaslanaraq ekran təsvirini mədəni və ideoloji kodların daşıyıcısı kimi araşdırmaq və tətbiq etmək;
- audiovizual layihənin pre-production mərhələsində əsərin fəlsəfi və estetik kontekstinə uyğun olaraq quruluşçu rejissor və quruluşçu rəssamla dərin təhlilə əsaslanan storyboard (filmin qrafik həlli) hazırlamaq;
- miqyas planı və işıq quruluşunu həm texniki və bədii baxımdan, həm də fəlsəfi-estetik çərçivədə əsaslandırılmış elmi-praktiki yanaşma ilə formalaşdırmaq;
- vizual üslubu rejissorun konseptual baxışına müvafiq olaraq fərdi yaradıcılıq və innovativ yanaşma ilə formalaşdırmaq;
- vizual hekayənin zaman və məkan ardıcılığını, semantik strukturunu və ontoloji əsaslarını fundamental çəkiliş qaydalarına əsaslanaraq hər bir kadri konseptual vahid kimi təhlil və tətbiq etmək;
- kamera hərəkətini obrazlararası münasibətlərin psixoloji və simvolik dərinliyini açmaq və semantik daşıyıcıya çevirmək, rejissorun baxış bucağı və mizankadr strukturu ilə sinxron şəkildə həyata keçirmək;
- production mərhələsində (çəkiliş prosesində) işıqlandırmanı vizual narrativin strukturuna və atmosferin estetik mahiyyətinə uyğun şəkildə planlaşdırmaq və tətbiq etmək;
- müasir rəqəmsal kino texnologiyalarının yüksək dinamik diapazon (HDR və s.), rəqəmsal sensorların işıq həssaslığı (ISO performansı və s.), rəng temperaturu və LUT əsaslı işıq-rəng korreksiyası (color correction) imkanlarını nəzərə alaraq texniki və estetik baxımdan əsaslandırılmış işıqlandırma həlləri yaratmaq;
- eksperimental işıqlandırma yanaşmalarından, qeyri-ənənəvi işıq mənbələri, modulyasiya olunmuş işıq dinamikası, interaktiv və instalyativ işıq effektləri istifadə etməklə, vizual struktur formaca və məzmunca təkmilləşdirmək;
- kameranın işıqla qarşılıqlı təsirini optik və rəqəmsal analitika çərçivəsində təhlil etmək;
- işıq-kölgə sistemini konseptual vizual dilin konstruksiyası kimi şərh etmək;
- post-production mərhələsində (montaj-ton dövrü) çəkilmiş materialları struktur və semantik baxımdan təhlil etmək;

- komanda üzvləri ilə post-prodakşn alətlərindən (DaVinci Resolve, Adobe Premiere Pro, Final Cut Pro və s.) istifadə edərək kadrlardakı vizual harmoniyayı yarada bilmək bacarığı üzərində əməkdaşlıq etmək;
- rəngin simvolik, emosional və fəlsəfi anlamını nəzərə almaqla, rəng dramaturgiyasını formalaşdırmaq və bu prosesdə yaradıcı komanda ilə interdisiplinar əməkdaşlıq çərçivəsində fəaliyyət göstərmək.

Televiziya operatoru ixtisaslaşması üzrə:

- televiziya operator sənətinin nəzəri və texniki əsaslarını, vizual ifadə üsullarını və müasir çəkiliş texnologiyalarını, multimedia və yayım sahəsində qabaqcıl metod və texnologiyaların tətbiqini araşdırmaq;
- praktiki bacarıqlarını fərqli televiziya və rəqəmsal yayım mühitlərində tətbiq edərək kompleks çəkiliş proseslərini planlaşdırmaq, idarə etmək və texniki icrasını həyata keçirmək;
- ekran dilinin estetik, kommunikativ və texnoloji aspektlərini tənqidi təhlil etmək, müxtəlif yayım platformaları və formatları üçün optimal vizual həlləri təklif etmək;
- müasir media mühitinin tələblərinə uyğun olaraq innovativ yanaşmalar və texnoloji yeniliklər əsasında peşəkar və yaradıcı fəaliyyət göstərmək;
- xəbər, veriliş, canlı yayım, tok-şou, analitik, sosial, əyləncəli, maarifləndirici və digər televiziya layihələrinin spesifik dramaturji və texniki tələblərini nəzərə alaraq müvafiq çəkiliş texnikalarını məqsədyönlü şəkildə tətbiq etmək;
- istiqamətindən asılı olaraq hər bir layihənin özünəməxsus vizual dilini və kadr kompozisiyasını nəzəri yanaşma əsasında formalaşdırmaq, ekran dilinin estetik və kommunikativ funksiyalarını optimallaşdırmaq;
- rəqəmsal video, audio, işıqlandırma və səs avadanlıqları ilə peşəkar səviyyədə işləmə bacarıqlarını inkişaf etdirmək və müasir yayım texnologiyalarını effektiv şəkildə tətbiq etmək;
- kompozisiya, işıqlandırma, fokus və ekspozisiya parametrlərinin elmi əsaslarla tənzimlənməsi üzrə praktiki və analitik bacarıqlara malik olmaq;
- texniki qərarların qəbulunda komanda ilə əməkdaşlıq etmək;
- televiziya layihəsinin məzmununun vizual üslubunu seçmək və onun həm informativ, həm də estetik təqdimatını yüksək səviyyədə təmin etmək;
- studiya və naturada çoxkəmerli çəkiliş sistemlərinin texniki və yaradıcı tələblərinə uyğun işini qurmaq və kompleks çəkiliş proseslərini idarə etmək;
- süni intellekt texnologiyalarının televiziya sahəsində tətbiq imkanlarını elmi əsaslarla araşdırmaq və qiymətləndirmək;
- çəkilişin planlaşdırılması, vizual kompozisiyanın optimallaşdırılması, avtomatlaşdırılmış kamera hərəkətləri və post-production (montaj) proseslərində süni intellekt alətlərini tətbiq etmək;
- süni intellekt vasitəsilə vizual məzmunun keyfiyyətinin yüksəldilməsini və çəkiliş proseslərinin effektivliyini artırmaq;
- süni intellektin etik, estetik və peşəkar sənətkarlıq aspektlərini tənqidi təhlil etmək və yaradıcı qərar qəbul etmə prosesində tətbiq etmək;

Reportaj operatoru ixtisaslaşması üzrə:

- müxtəlif reportaj janrlarına (xəbər, ictimai-sosial mövzular, hadisə yerindən canlı bağlantılar və s.) uyğun müasir çəkiliş texnikalarını elmi-praktiki əsaslarla təhlilini aparmaq;
- çəkiliş prosesinin dinamikası və kontekstinə uyğun yaradıcı və operativ həlləri tətbiq edə bilmək;
- jurnalistikanın etik normalarını və audiovizual kommunikasiya prinsiplərini nəzərə alaraq işində tətbiq edə bilmək;

- hərəkətli və gözlənilməz mühitlərdə (aksiyalar, təbii fəlakətlər, kütləvi tədbirlər və s.) çevik və strateji çəkiliş planları hazırlaya bilmək;
- çəkiliş zamanı stabil görüntü və səs keyfiyyətinin təmin olunması üçün qabaqcıl texniki metodları və situativ təhlilləri tətbiq etmək, yaranan çətinlikləri operativ və yaradıcı şəkildə həll etmək;
- müxtəlif çəkiliş mühitlərinin spesifik akustik, optik və mexaniki parametrlərini təhlil edərək kamera, mikrofon, stabilizator, işıqlandırma və digər texniki avadanlıqların quraşdırılmasını və konfigurasiyasını praktik metodlarla həyata keçirə bilmək;
- dinamik və gözlənilməz hadisələrə çevik reaksiya göstərərək kritik məqamları vaxtında və dəqiq vizual olaraq sənədləşdirmək;
- çəkiliş prosesində yaranan texniki və məzmun aspektli problemləri kompleks təhlil etmək;
- problemlərin səbəblərini müəyyənləşdirmək və optimal həll strategiyalarını tətbiq etmək;
- süni intellekt texnologiyalarının televiziya sahəsində tətbiq imkanlarını elmi əsaslarla araşdırmaq və qiymətləndirə bilmək;
- süni intellekt vasitəsilə vizual məzmunun keyfiyyətinin yüksəldilməsi və çəkiliş proseslərinin effektivliyini artırmaq;
- süni intellektin etik, estetik və peşəkar sənətkarlıq aspektlərini tənqidi təhlil etmək və yaradıcı qərar qəbulətmə prosesində tətbiq etmək.

3. Təhsil proqramının strukturu

- 3.1. Təhsil proqramının mənimsənilməsinin normativ müddəti və məzunlara verilən ali elmi-ixtisas dərəcəsi:

İxtisaslaşmaların adları	Verilən dərəcə	Əyani forma üzrə təhsil müddəti	Kreditlərin sayı
<ul style="list-style-type: none"> ○ Kinooperator ○ Televiziya operatoru ○ Reportaj operatoru 	Magistr ali elmi-ixtisas	1.5 il	90

- 3.2. Təhsil proqramı ixtisas (ixtisaslaşma) üzrə 90 (1,5 il) AKTS kreditindən ibarət olmalıdır. Hər semestrə 5 fəndən çox olmamaq şərti ilə 30 kredit nəzərdə tutulmuşdur. Kreditlər aşağıdakı şəkildə bölüşdürülür:

Sıra sayı	Fənnin adı	AKTS krediti
1	<p>Akademik yazı və etika</p> <p><i>Bu fənnin məqsədi akademik yazı, danışmaq və dürüstlüyün əsaslarını öyrətmək, magistrantların elmi məqalə, dissertasiya, esse və digər akademik sənədləri peşəkar şəkildə yazmaq, konfrans, simpozium, seminar və elmi diskussiyalarda peşəkar şəkildə danışmaq, nəşr etikası bacarıqlarını inkişaf etdirməkdir. Fənn təhsilalanlara akademik üslub, mənbələrdən düzgün istifadə, istinad qaydaları və etik normalar haqqında bilik və səriştələr verəcəkdir.</i></p>	6

2	Layihələrin idarə olunması <i>Bu fənn çərçivəsində layihə üzrə komanda quruculuğu və fəaliyyətinin xüsusiyyətləri, layihədə liderlik, layihə menecerinin vəzifələri və digər məsələləri ətraflı izah olunur, eləcə də layihənin mahiyyəti, vaxt cədvəlləri, kommunikasiyalar, təchizat, maraqlı tərəflərlə peşəkar münasibətlər və digər mövzularda biliklər aşılır. Bununla yanaşı, sözügedən fənn layihələrin çevik idarə edilməsi ilə bağlıdır. Burada dəyişikliklər fonunda layihələrin idarə edilməsi, risklərin düzgün qiymətləndirilməsi, "Məhsul sahibi" və "Scrum Master"ın vəzifələri və s. mövzular əhatə olunmalıdır.</i>	6
3	Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən məcburi fənlər¹ <i>İxtisaslaşmadan asılı olaraq buraya daxil edilən fənlər hər bir ali təhsil müəssisəsi tərəfindən fərdi qaydada müəyyən edilir və həmin ixtisaslaşmanın təhsil proqramında öz əksini tapır.</i>	72
...	Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən seçmə fənlər² <i>Müvafiq fənlər hər bir ali təhsil müəssisəsi tərəfindən fərdi qaydada ixtisaslaşmadan asılı olaraq müəyyən edilir və həmin ixtisaslaşmanın təhsil proqramında əksini tapır.</i>	
Təcrübə		
...	Elmi-pedaqoji təcrübə	6
CƏMI		90

4. Proqramın və hər bir fənnin təlim nəticələri

- 4.1. Bu təhsil proqramı üzrə məzunlar təhsil və ya fəaliyyət sahəsi ilə bağlı əsas anlayışlar, nəzəri prinsip və tədqiqat metodları haqqında sistemli, ümumi təsəvvürə və geniş biliyə malik olmalı, konkret (ixtisaslaşmış) təhsil və ya fəaliyyət sahəsində dərin biliklərə yiyələnmişlər.
- 4.2. İxtisaslaşmanın təhsil proqramının hər bir fənn üzrə təlim nəticələrinin müəyyənləşdirilməsi və hər bir fənnin sillabusunun hazırlanması ali təhsil müəssisəsinin/akademik heyətin səlahiyyətindədir.
- 4.3. İxtisaslaşma üzrə proqramın təlim nəticələri Əlavə 1-də müəyyən olunur. Fənlər üzrə təlim nəticələri isə hər bir ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyənləşdirilir. Təlim nəticələri matrisində (Əlavə 2) fənlərlə təhsil proqramının təlim nəticələri arasındakı əlaqə əks olunmalıdır.
- 4.4. Təhsil proqramının cəmiyyətin və əmək bazarının dəyişən ehtiyaclarına cavab verən elmi və praktiki məzmunu təmin etməsi məqsədilə fənlərin sillabusları müntəzəm şəkildə yenilənməlidir.

¹ Burada "fənlər" dedikdə fənlərlə yanaşı, layihələr (eləcə də "Capstone" layihəsi), yaradıcılıq işi, laboratoriya işləri və digər aidiyyəti tədris fəaliyyətləri (olduğu təqdirdə) başa düşülür. Bu fənlər akademik heyətin təcrübəsi, tədqiqat infrastrukturunu, yerli və beynəlxalq iş imkanları nəzərə alınaraq ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilir və müvafiq ixtisaslaşma üzrə qəbul olan təhsilalan üçün məcburi xarakter daşıyır. Bu bölmədə minimum 4 fənn olmalıdır.

² Burada "fənlər" dedikdə fənlərlə yanaşı, layihələr (eləcə də "Capstone" layihəsi), yaradıcılıq işi, laboratoriya işləri və digər aidiyyəti tədris fəaliyyətləri (olduğu təqdirdə) başa düşülür. Bu fənlər akademik heyətin təcrübəsi, tədqiqat infrastrukturunu, yerli və beynəlxalq iş imkanları nəzərə alınaraq ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilir. Sözügedən fənlər müəyyən edilən zaman əmək bazarının təklifləri də nəzərə alınır və bu məqsədlə ali təhsil müəssisələri və əmək bazarı nümayəndələrindən ibarət işçi qrupunun yaradılması tövsiyə olunur. Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən fənlər təhsilalanlar üçün seçmə xarakter daşımalı, eləcə də təhsilalanların xarici mübadilə proqramlarında iştirakına şərait yaratmalıdır. Bu bölmədə minimum 3 fənn olmalıdır.

5. İnfrastruktur və kadr potensialı

- 5.1. Ali təhsil müəssisəsi tədris, təlim və qiymətləndirmə fəaliyyətlərinin yüksək səviyyədə təşkil olunması üçün informasiya-kommunikasiya texnologiyaları ilə təchiz edilmiş müasir auditoriyalara malik olmalı, tələbələrə lokal şəbəkə və internetə, elektron kitabxanalara və onlayn arxiv resurslarına fasiləsiz çıxış imkanı yaratmalıdır. Eyni zamanda, tələbələrin ixtisaslaşma üzrə dərin biliklərə yiyələnməsi və elmi-tədqiqat işlərinin aparılmasını dəstəkləmək məqsədilə müasir elmi jurnallar, elmi məlumat bazalarına və virtual laboratoriya mühitlərinə, akademik etik mühitə inteqrasiya üçün antiplagiat sistemlərinə çıxışı təmin edilməlidir. Operator sənəti ixtisası üzrə aşağıdakı infrastruktur tələbləri nəzərə alınmalıdır: Müasir standartlara cavab verən yüksək keyfiyyətli kinokameralar (Blackmagic URSA Mini Pro 12K, BMPCC 6K Pro və s.); ARRI və Godox kimi brendlərin LED və HMI işıq sistemləri; xromakey texnologiyası tətbiq olunmuş studiya kameraları (Blackmagic Studio Camera 6K Pro və s.), ATEM Mini Extreme ISO video mikserləri ilə təmin olunmuş tədris televiziya studiyaları; Montaj studiyası; Kino çəkilişi avadanlıqları (Blackmagic URSA Mini Pro 12K, BMPCC 6K Pro və s.); Televiziya avadanlıqları (Blackmagic Studio 6K, Canon XA75, Sony FX30, Panasonic AG-CX350 və s.); Səsyazma avadanlıqları (Zoom H6, Rode Wireless GO II, Tascam DR-10L və s.); İşıqlandırma avadanlıqları (ARRI T1 (True Blue), ARRI T2 / T5, ARRI SkyPanel S30-C, Godox SL, Nanlite Forza və s.); Montaj avadanlıqları (DaVinci Resolve, Adobe CC, Synology NAS, Samsung T7 SSD, Intel i9 / AMD Ryzen 9 + 64 GB RAM + RTX 4060–4080 GPU); Arxivləşdirmə və layihələrin qorunması üçün yaddaş qurğuları (Synology NAS sistemləri, SSD və s.); Montaj və postproduction mərhələsi üçün peşəkar proqram təminatları (DaVinci Resolve Studio, Adobe Premiere Pro, After Effects və s.); Rəng korreksiyası üçün monitorlar (BenQ PD3220U, LG OLED Pro və s.); Müvafiq standartlara cavab verən kompüter sistemlərində (RTX 4080, 64 GB RAM və s.) **Reportaj operatoru ixtisaslaşması üzrə** həmçinin Canon XF605, Panasonic AG-CX350, Sony FX30 və s. portativ kameralar, DJI RS 3 Pro və s. stabilizatorları, Rode Wireless GO II, Zoom H6 və s. səsyazma avadanlıqları təmin olunmalıdır.
- 5.2. Ali təhsil müəssisələrinin tədrisə cəlb olunan akademik heyəti, bir qayda olaraq, elmi dərəcəyə malik olur. Elmi dərəcəsi olmayan, lakin müvafiq sahədə ən az 5 il iş təcrübəsi olan mütəxəssislər də tədrisə cəlb oluna bilərlər.
- 5.3. Magistrlik dissertasiyalarına elmi rəhbərlik, bir qayda olaraq, elmi ada və ya elmi dərəcəyə sahib olan şəxslər tərəfindən həyata keçirilir.

6. Karyera imkanları və ömürboyu təhsil

- 6.1. Operator sənəti ixtisası **Televiziya operatoru** ixtisaslaşması üzrə magistratura təhsili almış mütəxəssis televiziya kanallarında, prodakşn şirkətlərində və rəqəmsal yayım platformalarında proqramların, tok-şouların, canlı yayımların və müxtəlif studiya çəkilişlərinin görüntü təminatçısı; çoxkameralı çəkiliş sistemlərində, xromakey texnologiyasında və real zamanda rejissor-koordinasiya prosesində əsas texniki heyət üzvü; televiziya filmlərinin, mədəniyyət və sənədli layihələrin çəkilişində operator; rejissor-operator əməkdaşlığı çərçivəsində kompozisiya və dinamik kadr quruluşu üzrə təkliflər verə bilər; TV proqram formatlarının vizual tərtibatçısı; ali təhsil müəssisələrində pedaqoq və s. işləyə bilər.

Operator sənəti ixtisası **Kinooperator** ixtisaslaşması üzrə magistratura təhsili almış mütəxəssis bədii filmlərin, sənədli və eksperimental ekran əsərlərinin kinooperatoru; film istehsalında təsvir həllinə, vizual dilin formalaşdırılmasına cavabdeh şəxs; Azərbaycanda və xaricdə fəaliyyət göstərən film studiyalarında, kino istehsalı ilə məşğul olan özəl prodakşn şirkətlərində operator və ikinci operator; musiqi videoları, reklam çarxları, sənədli filmlər çəkilişlərində kamera üzrə mütəxəssis; ali təhsil müəssisələrində pedaqoq və s. işləyə bilər.

Operator sənəti ixtisası **Reportaj operatoru** ixtisaslaşması üzrə magistratura təhsili almış mütəxəssis xəbər, sənədli və jurnalist kontent istehsalında operativ görüntülərin çəkilişi üzrə operator; televiziya kanallarında, xəbər agentliklərində, internet media platformalarında və sosial media prodakşnlarında müxbir-operator və ya sahə operatoru; siyasi, sosial və mədəni tədbirlərin görüntü təminatında, təbii fəlakətlər və fəvqəladə hallar zamanı operativ çəkilişlərdə operator; aparıcı reportaj layihələrinin texniki rəhbəri, sahə prodüseri və ya müstəqil sənədli film müəllifi; ali təhsil müəssisələrində pedaqoq və s. işləyə bilər.

- 6.2. Ali təhsil müəssisəsi təhsil proqramının məzunlarının məşğulluğuna dair müntəzəm sorğular keçirməli, eləcə də vakant iş yerlərinə dair məlumatları öz veb-səhifələrində yerləşdirməlidir.
- 6.3. Təhsil müddətində əldə olunan bilik, bacarıq və yanaşmalar məzunların müstəqil şəkildə ömür boyu təhsil almaları üçün ilkin şərtlərdəndir.

Təhsil proqramı və tədris fəaliyyəti üzrə təlim nəticələri
Televiziya operatoru ixtisaslaşması üzrə:

Proqramın təlim nəticələri (PTN)

PTN 1. Televiziya operator sənətinin nəzəri və texniki əsaslarını biləcək, vizual ifadə üsullarını və müasir çəkiliş texnologiyalarını, multimedia və yayım sahəsində qabaqcıl metod və texnologiyaların tətbiqini araşdırmağı bacaracaq. Ekran dilinin estetik, kommunikativ və texnoloji aspektlərini tənqidi təhlil edəcək, müxtəlif yayım platformaları və formatları üçün optimal vizual həlləri təklif etməyi bacaracaq. Praktiki bacarıqlarını fərqli televiziya və rəqəmsal yayım mühitlərində tətbiq edərək kompleks çəkiliş proseslərinin planlaşdırılmasını, idarə olunmasını və texniki icrasını həyata keçirməyi bacaracaq. Müasir media mühitinin tələblərinə uyğun olaraq innovativ yanaşmalar və texnoloji yeniliklər əsasında peşəkar və yaradıcı fəaliyyət göstərməyi bacaracaq.

PTN 2. Xəbər, veriliş, canlı yayım, tok-şou, analitik, sosial, əyləncəli, maarifləndirici və digər televiziya layihələrinin spesifik dramaturji və texniki tələblərini nəzərə alaraq müvafiq çəkiliş texnikalarını məqsədyönlü şəkildə tətbiq etməyi bacaracaq. İstiqamətindən asılı olaraq hər bir layihənin özünəməxsus vizual dilini və kadr kompozisiyasını nəzəri yanaşma əsasında formalaşdırmağı, ekran dilinin estetik və kommunikativ funksiyalarını optimallaşdırmağı bacaracaq.

PTN 3. Rəqəmsal video, audio, işıqlandırma və səs avadanlıqları ilə peşəkar səviyyədə işləmə bacarıqlarını inkişaf etdirəcək və müasir yayım texnologiyalarını effektiv şəkildə tətbiq edə biləcək. Kompozisiya, işıqlandırma, fokus və ekspozisiya parametrlərinin elmi əsaslarla tənzimlənməsi üzrə praktiki və analitik bacarıqlarını nümayiş etdirməyi bacaracaq. Vizual keyfiyyətin optimallaşdırılması və auditoriyaya estetik təsirin gücləndirilməsi məqsədilə texniki qərarların qəbulunda komanda ilə əməkdaşlıq etməyi bacaracaq.

PTN 4. Auditoriyanın xüsusiyyətlərini və kommunikativ ehtiyaclarını nəzərə alaraq televiziya layihəsinin məzmununun vizual üslubunu seçir və onun həm informativ, həm də estetik təqdimatını yüksək səviyyədə təmin etməyi bacaracaq. Studiya və naturda çoxkəmerli çəkiliş sistemlərinin texniki və yaradıcı tələblərinə uyğun işini qurmağı və kompleks çəkiliş proseslərini idarə etməyi bacaracaq. Kamera hərəkətini həm vizual dinamikaya, həm də zaman və məkan kontinumunun mənalandırılmasına xidmət edən fəlsəfi və estetik vasitə kimi dəyərləndirməyi bacaracaq. Vizual kommunikasiya sahəsində ən müasir tendensiyaları izləyərək praktik və nəzəri bilikləri inteqrasiya etməklə peşəkar sahədə yeni yanaşmaların inkişafına töhfə verməyi bacaracaq.

PTN 5. Süni intellekt texnologiyalarının televiziya sahəsində tətbiq imkanlarını elmi əsaslarla araşdırmağı və qiymətləndirməyi bacaracaq. Çəkiliş planlaşdırılması, vizual kompozisiya optimallaşdırılması, avtomatlaşdırılmış kamera hərəkətləri və post-production (montaj) proseslərində süni intellekt alətlərini tətbiq etməyi bacaracaq. Süni intellekt vasitəsilə vizual məzmunun keyfiyyətinin yüksəldilməsi və çəkiliş proseslərinin effektivliyini artırmaq üsullarını biləcək. Süni intellektin etik, estetik və peşəkar sənətkarlıq aspektlərini tənqidi təhlil edəcək və yaradıcı qərar qəbul etmə prosesində tətbiqi üsullarını biləcək.

PTN 6. Ali təhsil sistemini, təlim prosesini, tədris metodikasını biləcək. Ali təhsil müəssisəsində ixtisas metodikası ilə bağlı biliklərdən istifadə etməklə bakalavriat səviyyəsində ixtisas fənlərini tədris etməyi

bacaracaq. Televiziya operatoru sahəsində elmi-metodiki və pedaqoji səviyyədə tədris prosesini aparmağı bacaracaq.

PTN 7. Akademik yazı, danışq və dürüstlüyün əsaslarını biləcək. Mənbələrdən düzgün istifadə etməklə elmi məqalə, esse və digər akademik sənədləri peşəkar şəkildə yazmağı bacaracaq. Konfrans, simpozium, seminar və elmi diskussiyalarda peşəkar şəkildə danışmaq, nəşr etikası bacarıqlarına malik olacaq.

PTN 8. Layihə üzrə komanda quruculuğu və fəaliyyətinin xüsusiyyətlərini, layihədə liderlik, layihə menecerinin vəzifələrini və digər məsələləri biləcək. Layihənin mahiyyəti, vaxt cədvəlləri, kommunikasiyalar, təchizat, maraqlı tərəflərlə peşəkar münasibətlər və digər mövzular haqqında biliklərə malik olacaq. Layihələrin çevik idarə edilməsi ilə bağlı riskləri düzgün qiymətləndirməyi bacaracaq. "Məhsul sahibi" və "Scrum Master" in vəzifələri və s. haqqında biliklərə malik olacaq və tətbiq etməyi bacaracaq.

Kinooperator ixtisaslaşması üzrə:

Programın təlim nəticələri (PTN)

PTN 1. Operator sənətinin nəzəri və elmi əsaslarını biləcək, ekran dili və vizual ifadə vasitələrinin estetik, texnoloji və kommunikativ aspektlərini araşdırmağı bacaracaq. Müasir kamera və işıqlandırma texnologiyalarından istifadə etməklə innovativ vizual həlləri yarada və bu yaradıcı prosesi praktiki şəkildə həyata keçirə biləcək. Vizual kommunikasiya sahəsində ən müasir tendensiyaları izləyərək praktik və nəzəri bilikləri inteqrasiya etməklə peşəkar sahədə yeni yanaşmaların inkişafına töhfə verməyi bacaracaq.

PTN 2. Vizual ardıcılığın qurulmasında kino dilinin semiotik, fenomenoloji və hermenevtik aspektlərini nəzərə alaraq ekran təsvirini mədəni və ideoloji kodların daşıyıcısı kimi araşdırma və tətbiq edə biləcək.

PTN 3. Audiovizual layihənin pre-production mərhələsində əsərin fəlsəfi və estetik kontekstinə uyğun olaraq quruluşçu rejissor və quruluşçu rəssamla dərin təhlilə əsaslanan storyboard (filmin qrafik həlli) hazırlamağı bacaracaq. Miqyas planı və işıq quruluşunu həm texniki və bədii baxımdan, həm də fəlsəfi-estetik çərçivədə əsaslandırılmış elmi-metodiki yanaşma ilə formalaşdırmağı bacaracaq. Vizual üslubu rejissorun konseptual baxışına müvafiq olaraq fərdi yaradıcılıq və innovativ yanaşma ilə formalaşdırmağı bacaracaq.

PTN 4. Vizual hekayənin zaman və məkan ardıcılığını, semantik strukturunu və ontoloji əsaslarını fundamental çəkiliş qaydalarına əsaslanaraq hər bir kadri konseptual vahid kimi təhlil və tətbiq etməyi bacaracaq. Dinamik və statik çəkilişlər arasında vizual keçidləri yalnız forma baxımından deyil, həm də mənanın konstruksiyası baxımından əlaqələndirməyi bacaracaq. Kamera hərəkətini həm vizual dinamikaya, həm də zaman və məkan kontinuumunun mənalandırılmasına xidmət edən fəlsəfi və estetik vasitə kimi dəyərləndirməyi bacaracaq.

PTN 5. Kamera hərəkətini həm vizual dinamikaya, həm də zaman və məkan kontinuumunun mənalandırılmasına xidmət edən fəlsəfi və estetik vasitə kimi dəyərləndirməyi bacaracaq. Kamera hərəkətini obrazlararası münasibətlərin psixoloji və simvolik dərinliyini açmağı və semantik daşıyıcıya çevirməyi, rejissorun baxış bucağı və mizankadr strukturu ilə sinxron şəkildə həyata keçirməyi bacaracaq.

PTN 6. Production mərhələsində (çəkiliş prosesində) işıqlandırmanı vizual narrativin strukturuna və atmosferin estetik mahiyyətinə uyğun şəkildə planlaşdırma və tətbiq edə biləcək. Müasir rəqəmsal kino texnologiyalarının yüksək dinamik diapazon (HDR və s.), rəqəmsal sensorların işıq həssaslığı (ISO performans və s.), rəng temperaturu və LUT əsaslı işıq-rəng korreksiyası (color correction) imkanlarını nəzərə alaraq texniki və estetik baxımdan əsaslandırılmış işıqlandırma həlləri yaratmağı bacaracaq. Eksperimental işıqlandırma yanaşmalarından, qeyri-ənənəvi işıq mənbələri, modulyasiya olunmuş işıq dinamikası, interaktiv və instalyativ işıq effektlərindən istifadə etməklə, vizual strukturu həm formaca, həm də məzmunca təkmilləşdirməyi bacaracaq. Kameranın işıqla qarşılıqlı təsirini optik və rəqəmsal analitika çərçivəsində təhlil edərək işıq-kölgə sistemini konseptual vizual dilin konstruksiyası kimi şərh etməyi bacaracaq.

PTN 7. Post-production mərhələsində (montaj-ton dövrü) çəkilmiş materialları struktur və semantik baxımdan təhlil etməyi bacaracaq. Rəng düzəlişi və rəng balansının təkmilləşdirilməsi prosesində rəqəmsal post-prodakşn alətlərindən (DaVinci Resolve, Adobe Premiere Pro, Final Cut Pro və s.) istifadə edərək kadrlardakı vizual harmoniyanın yaradılması üzərində komanda üzvləri ilə əməkdaşlıq etməyi bacaracaq. Rəngin simvolik, emosional və fəlsəfi anlamını nəzərə almaqla, rəng dramaturgiyasını formalaşdırmağı və bu prosesdə yaradıcı komanda ilə interdisiplinar əməkdaşlıq çərçivəsində fəaliyyət göstərməyi bacaracaq.

PTN 8. Ali təhsil sistemini, təlim prosesini, tədris metodikasını biləcək. Ali təhsil müəssisəsində ixtisas metodikası ilə bağlı biliklərdən istifadə etməklə bakalavriat səviyyəsində ixtisas fənlərini tədris etməyi bacaracaq. Kinooperator sahəsində elmi-metodiki və pedaqoji səviyyədə tədris prosesini aparmağı bacaracaq.

PTN 9. Akademik yazı, danışmaq və dürüstlüyün əsaslarını biləcək. Mənbələrdən düzgün istifadə etməklə elmi məqalə, esse və digər akademik sənədləri peşəkar şəkildə yazmağı bacaracaq. Konfrans, simpozium, seminar və elmi diskussiyalarda peşəkar şəkildə danışmaq, nəşr etikası bacarıqlarına malik olacaq.

PTN 10. Layihə üzrə komanda quruculuğu və fəaliyyətinin xüsusiyyətlərini, layihədə liderlik, layihə menecerinin vəzifələrini və digər məsələləri biləcək. Layihənin mahiyyəti, vaxt cədvəlləri, kommunikasiyalar, təchizat, maraqlı tərəflərlə peşəkar münasibətlər və digər mövzular haqqında biliklərə malik olacaq. Layihələrin çevik idarə edilməsi ilə bağlı riskləri düzgün qiymətləndirməyi bacaracaq. "Məhsul sahibi" və "Scrum Master"-in vəzifələri və s. haqqında biliklərə malik olacaq və tətbiq etməyi bacaracaq.

Reportaj operatoru ixtisaslaşması üzrə:

Proqramın təlim nəticələri (PTN)

PTN 1. Müxtəlif reportaj janrlarına (xəbər, ictimai-sosial mövzular, hadisə yerindən canlı bağlantılar və s.) uyğun müasir çəkiliş texnikalarını elmi-praktiki əsaslarla təhlil etməyi bacaracaq. Çəkiliş prosesinin dinamikası və kontekstinə uyğun yaradıcı və operativ həllər tətbiq etmək üsullarını biləcək, jurnalistikanın etik normalarını və audiovizual kommunikasiya prinsiplərini nəzərə alaraq işində tətbiq etməyi bacaracaq. Ekran dili və vizual ifadə vasitələrinin estetik, texnoloji və kommunikativ aspektlərini biləcək. Operator sənətini nəzəri və elmi əsaslarına müvafiq araşdırmağı bacaracaq.

PTN 2. Hərəkətli və gözənilməz mühitlərdə (aksiyalar, təbii fəlakətlər, kütləvi tədbirlər və s.) çevik və strateji çəkiliş planları hazırlamağı bacaracaq. Çəkiliş zamanı stabil görüntü və səs keyfiyyətinin təmin olunması üçün qabaqcıl texniki metodları və situativ təhlilləri tətbiq etməyi, yaranan çətinliklərə yaradıcı və operativ həlləri tapmağı bacaracaq.

PTN 3. Müxtəlif çəkiliş mühitlərinin spesifik akustik, optik və mexaniki parametrlərini təhlil edərək texniki avadanlıqların (kamera, mikrofon, stabilizator, işıqlandırma və s.) quraşdırılmasını və konfigurasiyasını praktik metodlarla həyata keçirmək yollarını biləcək.

PTN 4. Hadisənin vizual strukturunun yaradılması məqsədilə kadr ardıcılığını elmi-estetik prinsiplər əsasında planlaya və tərtib edə biləcək. Bu ardıcılıqda hadisənin məntiqi gedişatını izləmək və tamaşaçının vizual fokusunu effektiv yönəltmək üçün müxtəlif miqyas planlarını (ümumi, orta, iri, detal və s.) məqsədyönlü şəkildə tətbiq etməyi bacaracaq. Vizual kommunikasiya sahəsində ən müasir tendensiyaları izləyərək praktik və nəzəri bilikləri inteqrasiya etməklə peşəkar sahədə yeni yanaşmaların inkişafına töhfə verməyi bacaracaq.

PTN 5. Dinamik və gözənilməz hadisələrə çevik reaksiya göstərərək kritik məqamları vaxtında və dəqiq vizual olaraq sənədləşdirməyi bacaracaq. Çəkiliş prosesində yaranan texniki və məzmun aspektli problemləri kompleks təhlil etməyi bacaracaq. Problemlərin səbəblərini müəyyənləşdirmək və optimal həll strategiyalarını tətbiq etmək üsullarını biləcək. Kamera hərəkətini həm vizual dinamikaya, həm də zaman və məkan kontinumunun mənalandırılmasına xidmət edən fəlsəfi və estetik vasitə kimi dəyərləndirməyi bacaracaq.

PTN 6. Süni intellekt texnologiyalarının imkanlarını reportajın hazırlanması zamanı elmi əsaslarla araşdırmağı və qiymətləndirməyi bacaracaq. Süni intellekt (AI) alətlərinin çəkiliş planlaşdırılması, vizual kompozisiya optimallaşdırılması, avtomatlaşdırılmış kamera hərəkətləri və post-production (montaj) proseslərində istifadəsini təcrübədə tətbiq etməyi bacaracaq. Süni intellekt vasitəsilə vizual məzmunun keyfiyyətinin yüksəldilməsi və çəkiliş proseslərinin effektivliyinin artırmaq üsullarını biləcək. Süni intellektin etik, estetik və peşəkar sənətkarlıq aspektlərini tənqidi təhlil etməyi bacaracaq və yaradıcı qərar qəbul etmə prosesində tətbiqi üsullarını biləcək.

PTN 7. Ali təhsil sistemini, təlim prosesini, tədris metodikasını biləcək. Ali təhsil müəssisəsində ixtisas metodikası ilə bağlı biliklərdən istifadə etməklə bakalavriat səviyyəsində ixtisas fənlərini tədris etməyi bacaracaq. Reportaj operatoru sahəsində elmi-metodiki və pedaqoji səviyyədə tədris prosesini aparmağı bacaracaq.

PTN 8. Akademik yazı, danışmaq və dürüstlüyün əsaslarını biləcək. Mənbələrdən düzgün istifadə etməklə elmi məqalə, esse və digər akademik sənədləri peşəkar şəkildə yazmağı bacaracaq. Konfrans, simpozium, seminar və elmi diskussiyalarda peşəkar şəkildə danışmaq, nəşr etikası bacarıqlarına malik olacaq.

PTN 9. Layihə üzrə komanda quruculuğu və fəaliyyətinin xüsusiyyətlərini, layihədə liderlik, layihə menecerinin vəzifələrini və digər məsələləri biləcək. Layihənin mahiyyəti, vaxt cədvəlləri, kommunikasiyalar, təchizat, maraqlı tərəflərlə peşəkar münasibətlər və digər mövzular haqqında biliklərə malik olacaq. Layihələrin çevik idarə edilməsi ilə bağlı riskləri düzgün qiymətləndirməyi bacaracaq. "Məhsul sahibi" və "Scrum Master"-in vəzifələri və s. haqqında biliklərə malik olacaq və tətbiq etməyi bacaracaq.

“Akademik yazı və etika” fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)

FTN 1. Akademik yazının məqsədi, strukturu və üslub xüsusiyyətlərini anlayaraq elmi esse, dissertasiya, məqalə və digər akademik sənədləri məntiqi və peşəkar şəkildə yazmağı bacaracaq.

FTN 2. Fərqli akademik janrlarda (məqalə, dissertasiya, tezis, referat və s.) yazı tələblərinə uyğun kontent hazırlamağı və ideyaları ardıcıl və əsaslandırılmış formada ifadə etməyi bacaracaq.

FTN 3. Mənbələrlə işləmə bacarığına yiyələnərək akademik yazılarda müxtəlif istinad sistemlərindən (APA, MLA, IEEE və s.) düzgün istifadə etməyi və plagiatdan yayınmağı bacaracaq.

FTN 4. Elmi diskussiyalar, seminarlar, simpozium və konfranslarda çıxış etmək üçün akademik danışq üslubunu mənimsəməklə fikirlərini peşəkar şəkildə təqdim etməyi bacaracaq.

FTN 5. Elmi fəaliyyət zamanı müəlliflik hüquqları, nəşr etikası və akademik dürüstlük prinsiplərini mənimsəyəcək və elmi araşdırmalarda bu prinsiplərə riayət edəcək.

FTN 6. Elmi tədqiqat və yazı prosesində qarşıya çıxan etik dilemmaları və düzgün davranış modellərini analiz edəcək və elmi mühitdə etik qərarlar verməyi bacaracaq.

“Layihələrin idarə olunması” fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)

FTN 1. Layihənin məqsədlərini, mərhələlərini, resurslarını və maraqlı tərəfləri müəyyən etməklə layihənin planlaşdırılması və əsas idarəetmə elementlərini tətbiq etmə bacaracaq.

FTN 2. Layihələrdə effektiv komanda qurmaq, rolları bölüşdürmək və layihə menecerinin funksiyalarını yerinə yetirmək üçün liderlik və kommunikasiya bacarıqları nümayiş etdirəcək.

FTN 3. Layihənin vaxt cədvəllərini, büdcəsini, təchizat zəncirini və resurslarını idarə edərək layihənin icrasını planlı şəkildə həyata keçirə biləcək.

FTN 4. Risklərin proaktiv qiymətləndirilməsi, risk cavab planlarının hazırlanması və dəyişikliklərin idarə olunması üzrə biliklərə əsaslanaraq layihə davamlılığını təmin edə biləcək.

FTN 5. “Agile” (çevik) yanaşmaları, o cümlədən Scrum metodologiyasını mənimsəyərək “Məhsul sahibi” və “Scrum Master” rollarını və onların funksiyalarını layihə idarəetməsində tətbiq edə biləcək.

FTN 6. Layihə hesabatları, status yeniləmələri və maraqlı tərəflərlə peşəkar ünsiyyət vasitəsilə layihə fəaliyyətləri üzrə hesabatlılığı və şəffaflığı təmin edəcək.

“Elmi-pedaqoji təcrübə” üzrə təlim nəticələri (FTN)

FTN 1. İxtisasa aid akademik fənlərin proqramlarının hazırlanması, dərslərin tərtib edilməsi, mühazirə və praktiki məşğələlərin təşkili, təlim materiallarının seçilməsi və hazırlanması üzrə bacarıqlar qazanacaq.

FTN 2. Tədris prosesinin planlaşdırılması, auditoriya ilə işləmək, təlim strategiyalarının seçilməsi, tələbələrə fəallığı artırmaq üçün müasir təlim metodlarından istifadə etmə bacarığına yiyələnəcək.

FTN 3. Pedaqoji fəaliyyət zamanı fənnin məzmununu müasir elmi yeniliklərə əsaslanaraq formalaşdırmaq və tətbiq etmək bacarığını inkişaf etdirəcək.

FTN 4. Müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından (ICT), tədris proqram təminatlarından (CAD/CAM/CAE, simulyasiya proqramları, virtual laboratoriyalar) səmərəli istifadə etməyi öyrənəcək.

FTN 5. Tədris fəaliyyətində açıq və səlis akademik ünsiyyət qurmaq, öz bilik və tədqiqat nəticələrini auditoriyaya aydın və əsaslandırılmış formada çatdırmaq bacarığına malik olacaq.

FTN 6. Pedaqoji fəaliyyətin güclü və zəif tərəflərini müəyyən etməyi, refleksiya aparmağı və gələcək fəaliyyət üçün inkişaf istiqamətlərini müəyyən etməyi öyrənəcək.

Təhsil proqramı və tədris fəaliyyətlərinin təlim nəticələrinin matrisi

Ali təhsil müəssisəsi aşağıdakı cədvəldən istifadə edərək ixtisaslaşmanın təhsil proqramının təlim nəticələrinin əldə olunmasına necə dəstək verdiyini müəyyənləşdirməlidir.

Tədris fəaliyyətinin (fənnin) adı	Proqramın təlim nəticələri					
	PTN 1	PTN 2	PTN 3	PTN 4	PTN 5	PTN 6
Akademik yazı və etika						
Layihələrin idarə olunması						
Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən məcburi fənlər						
Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən seçmə fənlər						
Elmi-pedaqoji təcrübə						

Razılaşdırıldı:

Elm, ali və peşə təhsili şöbəsinin müdiri

Turxan Süleyman

Mədəniyyət ixtisasları qrupu üzrə işçi qrupunun həmsədrləri

Ceyran Mahmudova

Mehriban Ələkbərzadə